
Orijinal Makale Başlığı:

Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi

Makalenin İngilizce Başlığı:

Evaluation of pre-school teachers' job satisfaction from the point of their children love and other variables

Yazar(lar):

Ender DURUALP, Nazan KAYTEZ

Kaynak Gösterimi İçin:

Durualp, E. & Kaytez, N. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 6(1), 97-112, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2016.006>.

Original Title of Article:

Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi

English Title of Article:

Evaluation of pre-school teachers' job satisfaction from the point of their children love and other variables

Author(s):

Ender DURUALP, Nazan KAYTEZ

For Cite in:

Durualp, E. & Kaytez, N. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 6(1), 97-112, <http://dx.doi.org/10.14527/pegegog.2016.006>.

Okul Öncesi Öğretmenlerinin İş Doyumlarının Çocuk Sevme Düzeyleri İle Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ender DURUALP^a, Nazan KAYTEZ^{b*}

^aAnkara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara/Türkiye

^bÇankırı Karatekin Üniversitesi, S.Y.O., Çankırı/Türkiye

Makale Bilgisi

DOI: 10.14527/pegegog.2016.006

Makale Geçmişi:

Geliş 06 Ocak 2014
Düzeltilme 03 Ağustos 2015
Kabul 21 Aralık 2015
Çevrimiçi 11 Ocak 2016

Anahtar Kelimeler:

İş doyumunu,
Çocuk sevmeye,
Okul öncesi öğretmeni,
Sosyo-demografik değişkenler.

Öz

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevmeye düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Çankırı il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulları ve anasınıflarında çalışan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırmada tesadüfi örneklem alınmış ve araştırmaya veri toplama araçlarını doldurmayı kabul eden toplam 53 okul öncesi öğretmeni alınmıştır. Veriler "Genel Bilgi Formu", "Minnesota İş Doyum Ölçeği" ve "Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri ile Spearman korelasyon katsayısından yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, maaşından memnun olan ve yeniden aynı mesleği seçeceğini ifade eden öğretmenlerin iş doyumunu puan ortalamalarının yüksek olduğu ($p<.05$) ve öğretmenlerin çocuk sevmeye düzeyleri arttıkça iş doyumlarının arttığı saptanmıştır ($p<.01$).

Evaluation of Pre-School Teachers' Job Satisfaction From the Point of Their Children Love and Other Variables

Article Info

DOI: 10.14527/pegegog.2016.006

Article history:

Received 06 January 2014
Revised 03 August 2015
Accepted 21 December 2015
Online 11 January 2016

Keywords:

Job satisfaction,
Children love,
Pre-school teacher,
Socio - demographic variables.

Abstract

In the research, it has been aimed to evaluate pre-school teachers' job satisfaction from the point of their children love and other variables. The participants of the research involve the teachers working pre-schools in tandem with the National Education Ministry in Çankırı. The population of the study has been organized as a random sampling survey consisting 364 teachers, who accepted to fill out the data collection instruments. The data have been collected via "General Information Form", "Minnesota Satisfaction Scale" and "Barnett Children Love Scale". For the data analysis, Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U and Kruskal Wallis H tests, Spearman correlation parameters have been used. The analysis result has indicated that the teachers, who are satisfied with their salaries and would again choose their jobs, has high satisfaction points ($p<.05$) and as their children love increases, their satisfaction gets higher too ($p<.01$).

Giriş

Okul öncesi dönem çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminin hızlı olduğu ve bazı temel alışkanlıkların kazandırıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde çocuğun yaşadığı çevre ve çocuğa sunulan eğitimin niteliği çocuğun geleceği açısından çok önemlidir (Gürbüz, 2008). Artan nüfus, hızlı şehirleşme, ebeveynin eğitim seviyesinin yükselmesi ve çalışma hayatında kadınların da yer almasıyla birlikte okul öncesi dönem çocuklarının kurumsal eğitim ihtiyaçları bugün geçmişe oranla oldukça artmıştır. Anneleri çalıştığı için çocuklar zamanlarının büyük bir bölümünü okul öncesi eğitim kurumlarında geçirmekte, bu durum da bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin sorumluluklarını arttırmaktadır (Akkurt, 2008; Eser, 2010).

Okul öncesi öğretmeni, anne ve babadan sonra çocuk için en önemli kişidir. Bu nedenle okul öncesi eğitimde görevli bir öğretmen, çok çeşitli bilgi ve becerileri çocuklara kazandırabilecek düzeyde olmalıdır (Yazıcı, 2013). Downing, Ryndak ve Clark'a (2000) göre okul öncesi öğretmeni, çocuklarla etkileşime girebilme, sabırlı, ilgili, nazik, esnek olma ve çocukları sevmeye gibi özelliklere sahip olmalıdır. Brown, Morehead ve Smith (2008) çalışmalarında öğretmenliği meslek olarak seçecek kişilerde özellikle çocuk sevmeye durumunun önemli bir koşul olduğunu vurgulamışlardır. Morrison'a (2003) göre öğretmenler, çocuklarla çeşitli etkileşimlerde bulunmaktadır ve okul öncesi dönemde çocuklar öğretmeniyle olan etkileşimlerini akranlarıyla olan etkileşimlerinden daha fazla önemsemektedirler. Bu nedenle öğretmenler, çocuklara yönelik tutum ve davranışlarında çok dikkatli olmalıdırlar. Rudasilli'a (2011) göre öğretmenle çocuk arasında sevgiye dayalı bir ilişkinin olması çocuğun gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Myers (2009) araştırmasında okul öncesi dönemdeki çocukların öğretmeniyle olan ilişkilerinin çocukların duygusal problemleri ile doğrudan ilişkili olduğunu belirlemiş ve öğretmenlerin çocuklara karşı şefkatli, anlayışlı, güven verici ve sevgi dolu davranmasının çocuğun ruh sağlığı açısından önemli olduğunu vurgulamıştır. Marso ve Pigge (1994) çalışmalarında çocuklarla çalışmayı sevmenin öğretmen olmaya karar vermede en önemli değişken olduğunu belirlemişlerdir. Hughes, Cevall ve Jackson'a (1999) göre öğretmenlerin mesleğini uzun süre tükenmişlik yaşamadan yapabilmesi için işlerinden doyum almaları ve çocukları sevmeleri gerekmektedir. Ergün ve Özdaş (1999) çalışmalarında kaliteli bir eğitim için öğretmenlerin çocukları ve öğretmeyi sevmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Birçok çalışmada da kaliteli bir eğitim için öğretmenlerin çocuklarla çalışmayı sevmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Downing et al., 2000; Erdem & Duyan, 2011; Gelbal & Duyan, 2010; Howes, 2000; Yazıcı, 2013). Downing vd. (2000) çalışmalarında okul öncesi eğitim kurumlarında verilen eğitimin kalitesinin, büyük ölçüde öğretmene bağlı olduğunu vurgulamışlardır.

Öğretmenin sahip olduğu özellikler, mesleğini severek yapması, çocuklara karşı ilgi ve tutumu okul öncesi eğitiminin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır (Eskicimalı, 2002). Okul öncesi eğitimi alan çocukların, aldıkları bu eğitimden verimli şekilde yararlanabilmelerinde öğretmenlerin göstermiş oldukları performans ve işlerinden elde ettikleri doyum önemli olabilmektedir (Gürbüz, 2008; Öztürk, 2006; Yörük, Çankaya, Büyükkakın, & Kızılkaya, 2013).

Gibson, Ivancevich ve Donnelly'a (2000) göre iş doyumunu; kişinin işi ile ilgili kendini mutlu hissetmesidir. Balcı (2005)'e göre iş doyumunu bireyin işini değerlendirmesi sonucu ulaştığı bir tutumdur ve çalışanın, işine ve iş yaşamına dönük duygusal tepkileri olarak algılanmaktadır. İş doyumunu öğretmenlerin verimliliğini ve çocuklarla olan iletişimini etkileyebilecek önemli bir faktördür. Özellikle çocuklarla yoğun iletişim kuran okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının incelenmesi ayrı bir önem taşımaktadır (Jiangi, 2005). Okul öncesi öğretmenleri sınıflarındaki çocuk sayısının fazla olması, gün boyu aralıksız eğitim sürdürmeleri gibi sebeplerden dolayı bedensel ve ruhsal olarak yorulmakta bu durum da iş doyumlarını düşürebilmektedir. Öğretmenlerin işinden doyum almaması da çocuklarla olan iletişimini ve eğitim kalitesini olumsuz yönde etkileyebilmektedir (Eser, 2010; Skaalvik & Skaalvik, 2009; Şahin & Dursun, 2009). Şahin ve Dursun (2009), çalışmalarında okul öncesi dönemde öğretmen çocuk iletişiminin çocuğun tüm yaşamını etkilediğini ve öğretmenin işinden doyum almasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. DeMato ve Curcio (2004) ise çalışmalarında gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlerin iş doyumlarının belirlenmesinin gerekliliğini vurgulamışlardır.

İş doyumuna ilişkin yapılan araştırmalar incelendiğinde özellikle ülkemizde okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumunun incelendiği çalışmaların yetersiz olduğu belirlenmiş (Akkurt, 2008; Eser, 2010; Gürbüz, 2008; Öztürk, 2006; Özyürek, 2009; Şahin & Dursun, 2009; Teltik, 2009), iş doyumuna ve çocuk sevme düzeyi arasındaki ilişkinin incelendiği herhangi bir çalışmaya ise rastlanılmamıştır. Bu nedenle bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. İş doyumuna ile ilgili yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde ise yaş, cinsiyet, medeni durum, çalışma koşulları ve saatleri, yöneticinin tutum ve davranışları gibi birçok etkenin iş doyumunu etkilediği belirlenmiştir (Akkurt, 2008; Çağlar & Demirtaş 2011; Eğinli, 2009; Eser, 2010; Gürbüz, 2008; Jiangi, 2005; Kılıç, Tanrikulu, & Uğur, 2013; Öztürk, 2006; Özyürek, 2009; Skaalvik & Skaalvik, 2009; Sulu, 2007; Şahin & Dursun, 2009; Taşdan & Tiryaki, 2008; Weiss, 2002). Örneğin, Sargent ve Hannum (2003) ve DeMato ve Curcio (2004) öğretmenlerin iş doyumlarının kıdem yılı değişkenine göre, Hosp ve Reschly (2002) ücret değişkenine göre, Ranz (2001) yaş değişkenine göre, Öztürk (2006) mezun olunan okul türüne göre, Sulu (2007) ve Gürbüz (2008) medeni durum değişkenine göre, Çağlar ve Demirtaş (2001) ise çalışma saatleri değişkenine göre, farklılaştığını belirlemişlerdir.

Bu nedenle bu çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile yaş, cinsiyet, öğrenim ve medeni durum, çocuk sahibi olma durumu, hizmet süresi, çalışma saati, sınıftaki çocuk sayısı, maaş durumu, meslek seçimi, mesleği seçme nedeni ve yeniden bu mesleği seçmek isteyip-istemediği ile ilgili değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin sosyo-demografik özelliklerine (yaş, cinsiyet, öğrenim düzeyi, çocuk sahibi olma durumu) göre iş doyumunu ölçeceğinden aldıkları puanlar arasında fark var mıdır?
2. Öğretmenlerin mesleki özelliklerine (hizmet süresi, çalışma saati, sınıftaki çocuk sayısı, maaş durumu, meslek seçimi, mesleği seçme nedeni, yeniden bu mesleği seçme durumu) göre iş doyumunu ölçeceğinden aldıkları puanlar arasında fark var mıdır?
3. Öğretmenlerin iş doyumları ile çocuk sevme düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacı ve tipi, çalışma grubu, veri toplama araçları, araştırmanın etik boyutu, veri toplama yöntemi ve verilerin değerlendirilmesi ve analizi kısımlarına yer verilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırma, Çankırı il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının, çocuk sevme düzeyleri ile yaş, cinsiyet, öğrenim ve medeni durum, çocuk sahibi olma durumu, hizmet süresi, çalışma saati, sınıftaki çocuk sayısı, maaş durumu, meslek seçimi, mesleği seçme nedeni ve yeniden bu mesleği seçmek isteyip-istemediği ile ilgili değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmış betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, Çankırı il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokullar bünyesindeki anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğretmenler dâhil edilmiştir. Bu doğrultuda veri toplama araçlarını tam olarak dolduran ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 53 okul öncesi öğretmeni araştırmaya alınmıştır. Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre; il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bağımsız anaokullarında çalışan öğretmen sayısı 36 (%55), ilkokullar bünyesindeki anasınıflarında görev yapan öğretmen sayısı 29 (%45) olmak üzere toplam okul öncesi öğretmen sayısı 65 olarak belirlenmiştir.

Tablo 1.
Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Ait Dağılımlar.

Özellikler	n	%
Cinsiyeti		
Erkek	3	5.70
Kadın	50	94.30
Yaşı		
20-30 yaş arası	22	41.50
31-40 yaş arası	22	41.50
41 yaş ve üzeri	9	17.00
Medeni durumu		
Bekar	11	20.80
Evli	42	79.20
Öğrenim durumu		
Ön lisans	7	13.20
Lisans	46	86.80
Çocuk sahibi olma durumu		
Var	31	58.50
Yok	22	41.50

Tablo 2.
Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Mesleki Özelliklerine Ait Dağılımlar.

Özellikler	n	%
Cinsiyeti		
Erkek	3	5.70
Kadın	50	94.30
Yaşı		
20-30 yaş arası	22	41.50
31-40 yaş arası	22	41.50
41 yaş ve üzeri	9	17.00
Medeni durumu		
Bekâr	11	20.80
Evli	42	79.20
Öğrenim durumu		
Ön lisans	7	13.20
Lisans	46	86.80
Çocuk sahibi olma durumu		
Var	31	58.50
Yok	22	41.50

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri “Genel Bilgi Formu”, “Minnesota İş Doyum Ölçeği” ve “Barnett Çocuk Sevme Ölçeği” ile toplanmıştır.

Genel Bilgi Formu

Araştırmaya alınan öğretmenlerin yaş, cinsiyet, öğrenim ve medeni durumu, çocuk sahibi olma durumu, hizmet süresi, çalışma saati, sınıftaki çocuk sayısı, maaş durumu, meslek seçimi, mesleği seçme nedeni ve yeniden bu mesleği seçmek isteyip- istemediği ile ilgili özellikleri belirlemeye yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Minnesota İş Doyum Ölçeği

Weiss, Davis, England ve Lofguist (1967) tarafından geliştirilmiş, Baycan (1985) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek “Hiç memnun değilim (1 puan)”, “Memnun değilim (2 puan)”, “Kararsızım (3 puan)”, “Memnunum (4 puan)”, “Çok memnunum (5 puan) şeklinde değerlendirilen 5’li likert tipi bir ölçektir. Toplam madde sayısı 20’dir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan 100’dür. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Minnesota İş Doyum Ölçeği içsel (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 20. maddeler), dışsal (5, 6, 12, 13, 14, 17, 18, 19. maddeler) ve genel doyum (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20. maddeler) puanlarını vermektedir. İçsel doyum puanı başarı hissi, takdir edilme, işin sorumluluğu, terfi olanağı, yaratıcılık ve çalışma şartları gibi unsurları, dışsal doyum puanı ise ücret, iş güvencesi, yönlendirme gibi unsurları içermektedir. Genel doyum puanı ise maddelerden elde edilen puanların toplamından oluşmaktadır. Ölçeğin orijinalinin güvenilirlik katsayısı genel doyum için .90, içsel doyum için .86 ve dışsal doyum için .80 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada Cronbach alfa katsayısı içsel doyum için .68, dışsal doyum için .75 ve toplam iş doyumunu için .65 olarak hesaplanmıştır.

Barnett Çocuk Sevme Ölçeği

Barnett ve Sinsini (1990) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin orijinalinde test-tekrar test güvenilirlik katsayısı .91, iç tutarlılık düzeyi .93’tür. Ölçek Duyan ve Gelbal (2008) tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışması sonucunda test-tekrar test güvenilirlik katsayısı .85, iç tutarlılık düzeyi .92 bulunmuştur. Bu çalışmada toplam çocuk sevme puanı için Cronbach alfa katsayısı .90’dır. Ölçekte toplam 14 madde bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 14, en yüksek puan 98 dir. Ölçek “Hiç katılmıyorum” yanıtından, “Tamamen katılıyorum” yanıtına kadar değişkenlik gösteren 7’li likert tipi bir ölçektir. Ölçekteki maddelerden dördü olumsuz (3, 6, 10 ve 13. maddeler) onu olumludur. Ölçekten alınan puanlar yükseldikçe çocuk sevme düzeyi artmakta, puanlar düştükçe çocukları sevme düzeyi azalmaktadır.

Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırma öncesinde, Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli yazılı izinler alınmıştır. Kurum yöneticileri ile görüşülerek araştırmanın amacı ve yöntemi açıklanarak işbirliği sağlanmıştır. Araştırma sırasında veri toplama formları uygulanmadan önce öğretmenlere araştırma konusunda hem sözel ve hem yazılı bilgi verilmiş, onayları alınmış ve gönüllü öğretmenler araştırmaya alınmıştır.

Veri Toplama Yöntemi

Çalışma için gerekli izinler alındıktan sonra, araştırmaya alınan öğretmenlere veri toplama araçları uygulanmıştır. Öncelikle öğretmenlere araştırma ve ölçekler ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış, sonrasında ölçeklerin öğretmenler tarafından doldurulması sağlanmıştır. Uygulama öğretmenlerle yüz yüze görüşülerek yapılmış ve ortalama 15-20 dakika sürmüştür. Doldurulan ölçekler incelenmiş ve öğretmenler tarafından tam olarak doldurulmayan ölçekler çalışma kapsamına alınmamıştır. Veriler SPSS 16 programı ile analiz edilmiştir.

Verilerin Değerlendirilmesi ve Analizi

Öğretmenlerin iş doyumunu ve çocuk sevme düzeyleri ile ilgili aldıkları puanların normal dağılım gösterip göstermediği, grup büyüklüğünün 50’den fazla olması nedeni ile Kolmogorov-Smirnov testi ile belirlenmiştir. Verilerin analizinde, iş doyumunu (K-S: .02, p<.05) ve çocuk sevme (K-S: .04, p<.05) puanları normal dağılım göstermediği ve parametrik olma koşulları sağlanmadığı için nonparametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri kullanılmıştır. Farklılığın anlamlı olduğu durumlarda, farkın hangi gruptan kaynaklandığı Mann-Whitney U testi ile aralarındaki ilişki ise Spearman korelasyon katsayısı ile saptanmıştır (Bayram, 2009; Büyüköztürk, 2012).

Bulgular**Tablo 3.**

Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Minnesota İş Doyum Ölçeği'nden Aldıkları Puanların Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları.

Alt boyutlar	Özellikler	Sıralar Ortalaması	Sd	χ^2	p
İçsel Doyum	Yaş				
	20-30 yaş	26.32			
	31-40 yaş	27.83	2	.08	.96
Dışsal Doyum	41 yaş ve üzeri	27.34			
	20-30 yaş	22.02			
	31-40 yaş	31.73	2	4.34	.11
Genel Doyum	41 yaş ve üzeri	27.50			
	20-30 yaş	23.95			
	31-40 yaş	29.45	2	1.49	.47
	41 yaş ve üzeri	28.44			

Tablo 3 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>.05$). Öğretmenlerin sıra ortalamaları dikkate alındığında 31-40 yaş aralığındaki öğretmenlerin ($\bar{x}=29.45$) genel iş doyum düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 4 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının cinsiyet, medeni durum, öğrenim düzeyi ve çocuk sahibi olup olmama durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği bulunmuştur ($p>.05$). Öğretmenlerin sıra ortalamaları dikkate alındığında; kadın öğretmenlerin ($\bar{x}=26.65$) erkek öğretmenlere göre ($\bar{x}=16.17$), evli olanların ($\bar{x}=28.29$) bekâr olanlara göre ($\bar{x}= 22.09$), ön lisans mezunu olanların ($\bar{x}=31.29$) lisans mezunu olanlara göre ($\bar{x}=26.35$) ve çocuk sahibi olanların ($\bar{x}=26.98$) çocuk sahibi olmayan öğretmenlere göre ($\bar{x}=26.98$) genel iş doyum düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.

Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Minnesota İş Doyum Ölçeği'nden Aldıkları Puanların Cinsiyet, Medeni Durum, Öğrenim Düzeyi ve Çocuk Sahibi Olma Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları.

Alt boyutlar	Özellikler	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
	Cinsiyet				
İçsel Doyum	Erkek	23.83	71.25	65.50	.71
	Kadın	27.19	1359.50		
Dışsal Doyum	Erkek	14.83	44.50	38.50	.16
	Kadın	27.73	1386.50		
Genel Doyum	Erkek	16.17	48.50	42.50	.21
	Kadın	26.65	1382.50		
	Medeni Durum				
İçsel Doyum	Bekâr	24.18	266	200.00	.50
	Evli	27.74	1165		
Dışsal Doyum	Bekâr	21.18	233	167.00	.16
	Evli	28.52	1198		
Genel Doyum	Bekâr	22.09	243	177.00	.24
	Evli	28.29	1188		
	Öğrenim Düzeyi				
İçsel Doyum	Ön lisans	31.29	219	131.00	.43
	Lisans	26.35	1212		
Dışsal Doyum	Ön lisans	31.29	219	131.00	.43
	Lisans	26.35	1212		
Genel Doyum	Ön lisans	31.29	219	131.00	.43
	Lisans	26.35	1212		
	Çocuk sahibi olup-olmama				
İçsel Doyum	Evet	31.98	805.50	309.50	.57
	Hayır	28.43	625.50		
Dışsal Doyum	Evet	28.06	837.50	309.50	.55
	Hayır	25.50	593.30		
Genel Doyum	Evet	27.02	837.50	309.50	.99
	Hayır	26.98	593.50		

Tablo 5.

Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Minnesota İş Doyum Ölçeği'nden Aldıkları Puanların Mesleği Seçme Nedeni ve Hizmet Süresi Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonuçları.

Alt boyutlar	Özellikler	Sıralar Ortalaması	sd	X ²	p
	Mesleği seçme nedeni				
İçsel Doyum	Seviyorum	28.60	2	.85	.65
	Sınav sistemi	27.04			
	İş garantisi	23.77			
Dışsal Doyum	Seviyorum	30.46	2	3.03	.22
	Sınav sistemi	25.57			
	İş garantisi	21.62			
Genel Doyum	Seviyorum	29.31	2	1.87	.39
	Sınav sistemi	27.21			
	İş garantisi	22.15			
	Hizmet süresi				
İçsel Doyum	1-3 yıl	25.90	3	1.46	.69
	4-6 yıl	24.98			
	7-10 yıl	28.70			
	11 yıl ve üzeri	31.08			
Dışsal Doyum	1-3 yıl	27.35	3	2.85	.42
	4-6 yıl	23.78			
	7-10 yıl	29.92			
	11 yıl ve üzeri	34.80			
Genel Doyum	1-3 yıl	25.75	3	2.18	.54
	4-6 yıl	24.40			
	7-10 yıl	31.19			
	11 yıl ve üzeri	31.60			

Tablo 5'e göre öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin mesleği seçme nedeni ve hizmet süresine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir ($p>.05$). Öğretmenlerin sıra ortalamaları incelendiğinde mesleğinin sevdiği için seçenlerin ($\bar{x}=29.31$) ve hizmet süresi 11 yıl ve üzerinde olan öğretmenlerin ($\bar{x}=31.60$) genel iş doyumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 6.

Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin Minnesota İş Doyum Ölçeği'nden Aldıkları Puanların Çalışma Saati, Sınıftaki Çocuk Sayısı, Maaş Durumu, Meslek Seçimi Ve Mesleği Yeniden Seçme Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Sonuçları

Alt boyutlar	Özellikler	Sıralar Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
Çalışma saati					
İçsel Doyum	Tam gün	32.29	613.50	222.50	.61
	Yarım gün	24.04	817.50		
Dışsal doyum	Tam gün	29.37	558.00	278.00	.40
	Yarım gün	25.68	873.00		
Genel doyum	Tam gün	32.18	611.50	224.50	.67
	Yarım gün	24.10	819.50		
Sınıftaki çocuk sayısı					
İçsel Doyum	11-20	27.56	937.00	304.00	.72
	21 ve üzeri	26.00	494.00		
Dışsal doyum	11-20	27.18	924.00	317.00	.91
	21 ve üzeri	26.68	507.00		
Genel doyum	11-20	27.09	921.00	320.00	.95
	21 ve üzeri	26.84	510.00		
Maaş durumu					
İçsel Doyum	Yeterli	25.89	569.50	316.50	.65
	Yetersiz	27.79	861.50		
Dışsal doyum	Yeterli	32.70	719.50	215.50	.02*
	Yetersiz	22.95	711.50		
Genel doyum	Yeterli	28.68	631.00	304.00	.50
	Yetersiz	25.81	800.00		
Meslek seçimi					
İçsel Doyum	İsteyerek	27.82	1335.50	80.50	.23
	İstemeyerek	19.10	95.50		
Dışsal doyum	İsteyerek	27.97	1342.50	73.50	.15
	İstemeyerek	17.70	88.50		
Genel doyum	İsteyerek	27.90	1343.50	72.50	.14
	İstemeyerek	17.50	87.50		
Yeniden seçme					
İçsel Doyum	Evet	29.00	1189.00	164.00	.80
	Hayır	20.17	242.00		
Dışsal doyum	Evet	29.71	1218.00	135.00	.02*
	Hayır	17.75	213.00		
Genel doyum	Evet	29.38	1204.50	148.50	.04*
	Hayır	18.88	226.50		

Tablo 6 incelendiğinde, araştırmaya alınan öğretmenlerin iş doyumu düzeylerinin çalışma saati, sınıflarındaki çocuk sayısı ve meslek seçimine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir ($p>.05$). Sıra ortalamalarına göre tam gün çalışanların ($\bar{x}=32.18$) yarım gün çalışanlara, sınıfında 21'den az çocuk olanların ($\bar{x}=27.09$) 21'den çok çocuk olanlara, maaşını yeterli bulanların ($\bar{x}=28.68$) yeterli bulmayanlara, mesleği isteyerek ve sevdiği için seçenlerin ($\bar{x}=27.90$) istemeyerek seçenlere, öğretmenliği yeniden seçeceğini ifade edenlerin ($\bar{x}=29.38$) yeniden seçemeyeceğini ifade eden öğretmenlere oranla iş doyum puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur.

Öğretmenlerin iş doyumları maaş durumuna göre Minnesota İş Doyum Ölçeği'nin dışsal doyum boyutunda anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=215.50$; $p<.05$). Maaşını yeterli bulan öğretmenlerin iş doyum düzeyleri dışsal doyum boyutunda, mesleği istemeyerek seçenlere göre daha olumludur. Yeniden meslek seçme şansı olsa tekrar okul öncesi öğretmenliğini tercih edeceğini belirten öğretmenlerin iş doyumları bu mesleği tercih etmeyen öğretmenlere göre dışsal doyum ($U=135.00$; $p<.05$) ve genel doyum ($U=148.5$; $p<.05$) boyutunda anlamlı olarak daha yüksektir (Tablo 6).

Tablo 7.

Araştırmaya Alınan Öğretmenlerin İş Doyumu ve Çocuk Sevme Düzeyleri Arasındaki Korelasyon Sonuçları.

		İçsel Doyum	Dışsal Doyum	Genel Doyum
Çocuk sevme	χ^2	.46**	.20	.38**
	p	.00	.14	.01

** $p<.01$

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya alınan öğretmenlerin genel iş doyum ve çocuk sevme düzeyleri arasında olumlu yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=.38$; $p<.01$). Bu sonuca göre öğretmenlerin iş doyum arttıkça çocuk sevme düzeyleri de artmaktadır. Öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri ile Minnesota İş Doyum Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişki incelendiğinde ise çocuk sevme düzeyleri ile içsel doyum boyutu arasındaki ilişkinin olumlu yönde ve orta düzeyde ($r=.46$; $p<.01$) olduğu, dışsal doyum boyutu ile arasındaki ilişkinin anlamlı düzeyde olmadığı belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Araştırma Çankırı il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumlarının çocuk sevme düzeyleri ile bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde, cinsiyete göre kadın öğretmenler ile erkek öğretmenlerin iş doyumları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır ($p>.05$). Yapılan bazı araştırmalarda iş doyum ile cinsiyet arasında ilişki bulunmazken (Çağlar & Demirtaş, 2011; Oshagbemi, 2000; Taşdan & Tiryaki, 2008) yine yapılan bazı çalışmalarda iş doyum ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Eğimli, 2009; Kınalı, 2000; Şahin, 1999). Ancak hangi cinsiyetin daha çok doyum sağladığı konusunda elde edilen bulgular tutarsızlık göstermektedir (Eğimli, 2009). Sonuçların tutarsızlık göstermesinde araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarının farklılığı, araştırmaya alınan kadın ve erkek öğretmenlerin sayısı etkili olmuş olabilir. Çünkü bu araştırma kapsamındaki öğretmenlerin sadece %5.70'i erkek öğretmenlerdir. Erkek öğretmen sayısının daha fazla olduğu bir çalışma grubunda farklı sonuçların çıkabileceği düşünülmektedir.

Yaş değişkenine göre öğretmenlerin iş doyumları incelendiğinde 31-40 yaş arasındaki öğretmenlerin iş doyum puan ortalamalarının yüksek olduğu belirlenmiş ancak aradaki farkın anlamlı olmadığı saptanmıştır ($p>.05$). Şahin ve Dursun (2009) da çalışmalarında öğretmenlerin iş doyumlarının yaş değişkenine göre farklılaşmadığını belirlemişlerdir. Bu sonuç araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Koç vd. (2009,) ise çalışmalarında daha genç öğretmenlerin (20-25 yaş) iş doyumlarının daha yüksek olduğunu belirlemişler ve uzun yıllar çalışan öğretmenlerin yaşları ilerledikçe iş performansına dayanma tahammül etme ya da çocuklara katlanma düzeylerinin azalabileceğini belirtmişlerdir. Araştırma sonuçlarının farklı çıkmasında yaşla birlikte çalışma koşulları, görev ve sorumluluk gibi başka değişkenlerinde etkili olabileceği düşünülmektedir.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin iş doyumlarının medeni durum, öğrenim düzeyi ve çocuk sahibi olup olmama durumu gibi değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır ($p>.05$). Koç vd. (2009) ile Eser (2010) de çalışmalarında medeni durum ve öğrenim düzeyi değişkenleri ile öğretmenlerin iş doyumları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını belirlemişlerdir. Bu durum, okullarda iş doyumunu etkileyebilecek faktörlerin bütün öğretmenler tarafından aynı şekilde algılanmasından

kaynaklanabilir. İş doyumunu ile kişisel özellikler hakkında belli bir ilişki olsa da iş doyumunun temel belirleyicisi olarak yapılan işe ilişkin özellikler düşünülmektedir (Öztürk, 2006). Araştırmada çalışma grubunun az olması istatistiksel olarak anlamlı düzeyde sonuçlar alınmasını engellemiş olabilir. Bu nedenle çalışma grubunun daha fazla olduğu bir araştırmada öğretmenlerin iş doyumunu düzeyleri bu değişkenler açısından incelenebilir.

Araştırmada altı yılın üzerinde öğretmenlik yapanların iş doyum puan ortalamaları yüksek bulunmuştur. Ancak bu durum istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratmamıştır ($p>.05$). Teltik (2009) ve Kılıç vd. (2013), çalışmalarında öğretmenlerin iş doyumları ile kıdem yılı değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamışlardır. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin hizmet süresi ile iş tatminleri arasında önemli bir ilişki bulunmamaktadır. Hizmet yılı farklı olan öğretmenlerin aynı maaşı almaları, aynı fiziki çevrede bulunmaları, aynı sosyal haklara sahip olmaları gibi etkenlerden dolayı hizmet yılı ile iş doyumunu arasında anlamlı düzeyde bir ilişki çıkmamış olabilir.

Öğretmenlerin iş doyumları ile çalışma saati, sınıflarındaki çocuk sayısı, mesleği isteyerek seçme durumu ve mesleği seçme nedeni arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Bireyin işini, iş ortamını ve çalışma saatlerini sevmesi yüksek iş doyumuna neden olurken işiyle ilgili koşullara karşı negatif bir tutum geliştirmesi ise iş doyumunu ortaya çıkarmaktadır (Eğinli, 2009). Bu nedenle okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki koşulları ve çalışma saatlerini uygun olması öğretmenlerin iş doyumunu açısından önemlidir. Nitekim araştırmada da sınıftaki çocuk sayısı az olan öğretmenlerin iş doyum puan ortalamaları anlamlı düzeyde olmasa da yüksek bulunmuştur. Öğretmenlerin materyal bakımından zengin, fiziki açıdan geniş ve daha az çocuğun bulunduğu sınıflara ihtiyaçları vardır. Bu nedenle örneklem sayısının daha fazla olduğu bir çalışmada bu değişkenlerin öğretmenlerin iş doyum düzeylerini etkileyebileceği düşünülmektedir.

Maaş durumu değişkeninin öğretmenlerin genel iş doyumunu ve içsel doyumunu anlamlı düzeyde etkilemediği, dışsal doyumunu anlamlı düzeyde etkilediği bulunmuştur ($p<.05$). Maaşını yeterli bulan öğretmenlerin dışsal doyumları maaşını yeterli bulmayanlara göre daha olumludur. Bir öğretmenin maaşını yeterli bulması mesleğini severek yapmasını, mesleğine bağlılık göstermesini ve mesleki başarısını önemli derecede etkileyebilmektedir (Sulu, 2007). Bu durumda öğretmenlerin çocuklarla olan iletişimine olumlu ya da olumsuz bir biçimde yansımaktadır. Teltik (2009), çalışmasında maaşını yeterli bulan öğretmenlerin dışsal doyum puan ortalamalarının yüksek olduğunu belirlemiştir. Koç, Yazıcıoğlu ve Hatipoğlu (2009) çalışmalarında maaşlarından memnun olan öğretmenlerin iş doyum düzeylerinin daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Hosp ve Reschly (2002) ve Yörük vd. (2013) ise çalışmalarında maaş durumunun iş doyumunu etkileyen önemli bir değişken olduğunu vurgulamışlardır. Paranın bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir araç olması nedeniyle maaş durumu değişkeninin öğretmenlerin iş doyumlarını etkilediği düşünülmektedir.

Araştırmada yeniden meslek seçme şansı olsa yine okul öncesi öğretmenliğini seçeceğini ifade eden öğretmenlerin dışsal doyum ve genel iş doyumunu puan ortalamaları istatistiksel açıdan anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<.05$). Bu durum iş doyumları yüksek olan öğretmenlerin mesleğini severek yaptığını ve doyum aldığını göstermektedir. Özellikle ergenlik döneminde meslek alanı ve mesleğin seçimi oldukça önemlidir. İsteyerek seçilen ve severek yapılan meslek yüksek iş doyumunu sağlarken, aynı zamanda bireyin başarısının, mutluluğunun ve gelişiminin anahtarı olmaktadır. Bireyin ilgi, yetenek ve isteği doğrultusunda mesleğini seçmesinin hem bireysel hem de meslek hayatında etkili olacağı bilinmektedir.

Öğretmenlerin iş doyumları ve çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, araştırmaya alınan öğretmenlerin iş doyumunu ve çocuk sevme düzeyleri arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=.37$; $p<.01$). Bu sonuca göre öğretmenlerin iş doyumunu arttıkça çocuk sevme düzeyleri de artmaktadır. Öğretmenlerin çocuk sevme düzeyleri ile Minnesota İş Doyum Ölçeği'nin alt boyutları arasındaki ilişki incelendiğinde ise çocuk sevme düzeyleri ile içsel doyum ve genel doyum boyutları arasındaki ilişkinin pozitif ve orta düzeyde ($r=.46$; $p<.01$) anlamlı, dışsal doyum boyutu ile arasındaki ilişkinin ise anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Okul öncesi eğitim, çocuğu sonraki eğitim

kademelerine hazırlamaktadır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin yaptıkları işten memnun olmaları çocukların gelecekleri açısından oldukça önemlidir. Öğretmenlerin işinden hoşnut olması hem eğitim ortamını ve verdiği eğitimin kalitesini hem de çocuklarla olan ilişkilerini ve çocuk sevme düzeylerini olumlu etkileyebilmektedir (Jiangi 2005; Özyürek, 2009). İşinden doyum alan öğretmenlerin çocukları sevmesi beklenen bir durumdur. Araştırmada Çankırı ilinde görev yapan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun mesleğini sevdiği ve yeniden meslek seçme şansı olsa yine aynı mesleği seçmek istediği belirlenmiştir. Ayrıca bu öğretmenlerin iş doyumlarının da yüksek olduğu saptanmıştır. Bu nedenle iş doyumunu ve çocuk sevme arasında anlamlı düzeyde bir ilişki bulunmuş olabilir.

Bu araştırma Çankırı il merkezinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerini verdikleri cevaplarla sınırlıdır. Bu nedenle aynı çalışma farklı örneklem gruplarıyla yapılabilir. Maaş değişkeni öğretmenlerin iş doyumlarını etkilediği için öğretmenlerin maddi imkânları iyileştirilebilir. Araştırmada mesleğini severek yapan öğretmenlerin iş doyum düzeyleri yüksek bulunduğu öğrencilerin mesleği bilinçli olarak seçmeleri sağlanabilir. Üniversitelere öğretmen adayı alınırken çocuklarla çalışmaya ilgisi olan ve çocukları seven bireylerin tercih edilmesi yönünde çalışmalar yapılabilir. Öğretmen adaylarının eğitimleri sırasında çocukları daha yakından tanımalarına, gözlem yapmalarına fırsat verilebilir, çocuklarla daha fazla etkileşime girebilmeleri için staj saatleri artırılabilir, çocuk sevme ile ilgili dersler açılabilir ve öğretmen adayları çocuklarla ilgili gönüllü çalışmalara yönlendirilebilir.

Okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki koşullarının iyi olması öğretmenlerin iş doyumunu açısından önemli olduğu için fiziki ortamlar iş doyumunu arttıracak şekilde düzenlenebilir. Araştırmada öğretmenlerin çocuk sevme düzeylerinin iş doyumundan etkilendiği belirlenmiştir. Bu dönem çocuklarıyla çalışan öğretmenlerin tutum ve davranışları çocuğun tüm yaşamını etkileyecektir. Bu nedenle öğretmenlerin iş doyumlarını olumsuz etkileyecek tüm faktörlerin (çalışma ortamı, maaş, motivasyon vb.) iyileştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılabilir. Ayrıca çocuklarla çalışan farklı meslek grupları ile çocuk sevme düzeyleri ve iş doyumunu arasındaki ilişkinin incelendiği, örneklem sayısının fazla olduğu daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.

Extended Abstract

Introduction

Preschool teacher is the most important person for the child after mother and father. Therefore a teacher, who is responsible for the preschool education, must be at a sufficient level to provide various knowledge and skills for the children (Yazıcı, 2013). According to Downing, Ryndak and Clark (2000), preschool teacher must possess the characteristics such as being able to interact with the children, patient, concerned, gentle and flexible as well as liking the children. The characteristics that a teacher bears significance in terms of performing his job with love, developing the attention and behavior towards the child and the preschool education (Eskicumalı, 2002). For the children getting preschool education, the satisfaction the teachers get from their jobs can be important for the children to benefit from this education (Gürbüz, 2008; Öztürk, 2006; Yörük, Çankaya, Büyükakın, & Kızılkaya, 2013). Job satisfaction is an important factor that may affect the productivity of the teachers and their communication with the children. Analyzing the job satisfaction of the preschool teachers, who especially get in contact with the children intensely, is of particular importance (Jiangi, 2005). Therefore, it is aimed in this study to analyze the job satisfaction of the preschool teachers in line with the variables such as their levels of liking children, age, gender, education and marital status, status of having children, duration of duty, working hours, the number of children in the classroom, salary condition, job preference, the reason for choosing this job and whether they would like to choose this job or not.

Method

Participants

A total of 53 preschool teachers, who fulfilled the data collection tools completely and who were willing to participate, were included in this research.

Instruments

The data of the research were gathered by “General Information Form”, “Minnesota Satisfaction Questionnaire” and “Barnett’s Liking of Children Scale”. General Information Form consists of questions aiming to determine the socio-demographic features of the teachers within the research. Minnesota Satisfaction Questionnaire was developed by Weiss, Davis, England and Lofquist (1967) and adapted to Turkish by Baycan (1985) and its validity and reliability study was completed. The scale is a 5 likert type of scale and its total number of items is 20. Barnett’s Liking of Children Scale was developed by Barnett and Sinsini (1990). The scale is a 7 likert type of scale and the total number of items is 14.

Data Collection Method

After having received all the necessary permissions for the study, the data collection tools were used within the study by interviewing the participant teachers face-to-face and this procedure took about 15-20 minutes.

Data Analysis

In the analysis of the data, Kolmogorov-Smirnov test, Mann-Whitney U, Kruskal Wallis H tests and Spearman’s correlation coefficient test were used.

Results

As a result of the research, it was found that the job satisfaction of the preschool teachers did not show any significant difference based on age, gender, marital status, education status, status of having children or not, the reason for choosing this job, duration of duty, working hours, number of children in the classroom and whether they would like to choose this job or not, but it showed significant difference based on the condition of salary and preferring the job again willingly ($p < .05$). When the relationship between the level of teachers' liking the children and the sub-dimensions of Minnesota Satisfaction Questionnaire, it was determined that the relationship between their level of liking children and inner satisfaction had a positive direction and found at intermediate level ($r = .46$; $p < .01$), but the relationship between itself and external satisfaction size was not significant.

Discussion, Conclusion & Implementation

At the end of the research, it was determined that there was no significant difference between the job satisfaction of female teachers and male teachers on the basis of gender ($p > .05$). While no relationship between job satisfaction and gender has been found in some of the studies which have been conducted (Çağlar & Demirtaş, 2011; Oshagbemi, 2000; Taşdan & Tiryaki, 2008), again in some of the studies, the relationship between job satisfaction and gender was found to be significant (Eğinli, 2009; Kınalı, 2000; Şahin, 1999).

When the job satisfaction of the teachers has been analyzed on the basis of age variable, the point averages of the teachers aged between 31 to 40 were found to be above average, however the difference between them was determined to be insignificant ($p > .05$). In their studies, Şahin and Dursun (2009) found out that the job satisfaction of the teachers did not change in accordance with the age variable. It was found that job satisfaction of the teachers did not show any significant difference based on the variables such as marital status, level of education and whether or not they have children. Having a small study group in the research may have prevented acquiring significant results statistically. In the research, the job satisfaction point averages of the teachers who have been teaching more than six years were found to be high. However this situation did not create a significant difference statistically ($p > .05$). Due to the factors affecting the teachers with different years of service such as receiving same salary, being in the same physical environment and having same social rights, the relationship between the year of service and job satisfaction may not have shown a significant relationship. No significant difference was found between the job satisfaction of the teachers and working hours, number of children in the classroom, preferring the job willingly and the reason for choosing this job ($p > .05$). It was found that salary condition as a variable affected the external satisfaction of the teachers significantly ($p < .05$). Being an important means for meeting the basic needs of the individuals, money may have affected the job satisfaction of the teachers. Point averages of external satisfaction and general job satisfaction of the teachers, who stated that they would have again chosen preschool teaching if given the chance of choosing the job, were found high enough to be statistically significant ($p < .05$).

When the relationship between the job satisfaction and child liking levels of the teachers is analyzed, positive and intermediate level relationship was found between the job satisfaction and child liking levels of the teachers ($r = .37$; $p < .01$). Teachers who are satisfied with their jobs are expected to like the children. In the research, the majority of the teachers working in the city of Çankırı were determined to love their job and if given the chance they would have preferred the same job. Besides the job satisfactions of these teachers were found to be high. Therefore a significant level of relationship might have been found between job satisfaction and liking children.

This research is limited to the answers provided by the preschool teachers working in the city center of Çankırı. Thus, the same study can be used with different sample groups. All the necessary works to better the factors (physical conditions, work environment, salary, motivation etc.) that affect the job satisfactions of the teachers negatively can be conducted and the students can be directed towards choosing a profession consciously.

Kaynakça

- Akkurt, Z. (2008). *Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumu ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi (İstanbul- Pendik örneği)*. Unpublished master's thesis, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Balcı, A. (2005). *Eğitim yönetimi terimleri sözlüğü*. Ankara: Tek Ağaç Yayıncılık.
- Bayram, N. (2009). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi*. Bursa: Ezgi Yayınevi.
- Büyükoztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Brown, N. Morehead, P., & Smith, J. B. (2008). But I love children: changing elementary teacher candidates' conceptions of the qualities of effective teachers. *Teacher Education Quarterly Winter, 14*; 169-183.
- Çağlar, Ç. & Demirtaş, H. (2011). Dershane öğretmenlerinde tükenmişlik ve iş doyumu. *E-International Journal of Educational Research, 2*(2), 30-49.
- Demato, D. & Curcio, C. (2004). Job Satisfaction of elementary school counselors. *Professional School Counseling, 7*, 236-246.
- Downing, J. E., Ryndak, D. L., & Clark, D. (2000). Paraeducators in inclusive classrooms: Their own perceptions. *Remedial and Special Education, 21*, 171-181.
- Eğimli, A.T. (2009). Çalışanlarda iş doyumu: kamu ve özel Sektör çalışanlarının iş doyumuna yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23* (3), 35-52.
- Erdem, Y. & Duyan, V. (2011). A determination of the factors that affect the level of pediatric nurses' liking of children. *Turk J Med Sci, 41* (2), 295-305.
- Ergün, M. & Özdaş, A. (1999). Okul gözlemi ve uygulama çalışmalarının öğretmen adayları üzerindeki etkisi. *AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 3*, 115-119.
- Eser, Ş. (2010). *Okul öncesi öğretmenlerinde iş doyumu, meslektaş ilişkileri ve okul idaresi desteği arasındaki ilişkilerin incelenmesi*, Unpublished master's thesis, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Eskicumalı, A. (2002). Eğitim, öğretim ve öğretmenlik mesleği. In Y. Özden (Ed.). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (pp. 14-25). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Gelbal, S. & Duyan, V. (2010). Examination of variables affecting primary school teachers state of liking of children. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 38*, 127-137.
- Gürbüz, Z. (2008). *Kars ilinde görevli okul öncesi öğretmenlerinin iş tatmin düzeyleri ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. Unpublished master's thesis, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Hops, J. & Reschly, D. (2002). Regional differences in school psychology practice. *School Psychology Review, 31*, 11-30.
- Howes, C. (2000). Social-emotional classroom climate in child care. Child-teacher relationships and children's second grade peer relations. *Social Development, 9*(2), 191-204
- Hughes, J. N., Cavell, T. A., & Jackson, T. (1999). Influence of the teacher-student relationship on childhood conduct problems: A prospective study. *Journal of Clinical Child Psychology, 28*(2), 173-184.
- Jiang Y. (2005). The influencing and effective model of early childhood teachers' job satisfaction in China. *US-China Education Review, 2*(11), 65-74.
- Kılıç, S., Tanrıku, T. & Uğur, H. (2013). Devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin iş doyumu ve sosyal karşılaştırma düzeylerinin incelenmesi. *International Journal of Sciences, 10*(1), 760-778.
- Kınalı, G. (2000). *Resmi ve özel okullardaki rehber öğretmenlerinin iş tatminleri*. Unpublished master's thesis, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

- Koç, H., Yazıcıoğlu, İ., & Hatipoğlu, H. (2009). Öğretmenlerin iş doyum algıları ile performansları arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 13-22.
- Marso, R. N. & Pigge F. L. (1994). Personal and family characteristics associated with reasons given by teacher candidates for becoming teachers in the 1990's: Implications for the recruitment of teachers. *A paper presented at the annual conference of the Midwestern Education Research Association, Chicago*.
- Morrison, G. S. (2003). *Fundamentals of early childhood education*. New Jersey: Pearson Education Inc.
- Myers, S. S. (2009). Examining associations between effortful control and teacher-child relationships in relation to head start children's socioemotional adjustment. *Early Education and Development*, 20(5), 756-774.
- Oshagbemi, T. (2000). Gender differences in the job satisfaction of university teachers. *Women in Management Review*, 15(7), 331-343.
- Öztürk, A. (2006). *Okul öncesi öğretmenlerin duygusal zekâ yetenekleri iş doyumları ve tükenmişlik düzeylerinin bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi*, Unpublished master's thesis, Unpublished master's thesis, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Özyürek, A. (2009). Okul öncesi eğitimi öğretmen ve yöneticilerinin iş doyumunu, kişisel özellik ve mesleki değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 182, 8-21.
- Rudasill, K. M. (2011). Child temperament, teacher-child interactions, and teacher-child relationships: A longitudinal investigation from first to third grade. *Early Childhood Research Quarterly*, 26(2), 147-156.
- Sargent, T. & Hannum, E. (2003). Keeping teachers happy: Career satisfaction among primary school teachers in rural China. *Paper presented at the International Association Research Committee on Social Satisfaction and Mobility*, New York.
- Skaalvik, E. & Skaalvik, S. (2009). Does school context matter relations with teacher burnout and job satisfaction. *Teaching and Teacher Education*, 25, 518-524.
- Sulu, H. (2007). *Resmi ve özel ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin iş tatmin düzeyleri ile denetim odağı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Unpublished master's thesis, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Şahin, İ. (1999). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin iş doyum düzeyleri*. Unpublished master's thesis, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Şahin, H. & Dursun, A. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları: Burdur örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(18), 160-174.
- Taşdan, M. & Tiryaki, E. (2008) Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 33, 54-70.
- Teltik, H. (2009). *Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki yeterlilik algılarının iş doyum ve tükenmişlik düzeyleriyle ilişkisinin belirlenmesi*. Unpublished master's thesis, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yazıcı, Z. (2013). Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevme eğilimlerinin incelenmesi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 2, 279-286.
- Yelboğa, A. (2007) Bireysel demografik değişkenlerin iş doyum ile ilişkisinin finans sektöründe incelenmesi, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 1-18.
- Yörük, S., Çankaya, İ., Büyükkakın, İ.E., & Kızılkaya, H. (2013). Bilim sanat merkezlerinde çalışan öğretmenlerin iş doyumlarının bazı örgütsel faktörlere göre incelenmesi. Ankara ve Afyonkarahisar örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 307-328.
- Weiss, H.M. (2002). Deconstructing job satisfaction separating evaluations, beliefs and affective experiences. *Human Resources Management Review*, 12, 173-194.